

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
वार्षिक प्रतिवेदन २०७४/७५

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
सूचना तथा अनुसन्धान महाशाखा
सानोठिमी, भक्तपुर
फाल्गुण, २०७५

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
वार्षिक प्रतिवेदन २०७४/७५

सल्लाहकार

डा. कुल बहादुर बस्नेत
डा. पुष्परमण वाग्ले

संचारकर्ता-मण्डल

श्री देवेशचन्द्र देवकोटा
श्री प्रमोदभक्त आचार्य
श्री अनिल मुनी बज्राचार्य

सङ्घलन

श्री सुकमाया पुन
श्री कमल पण्डित

क्रमस्थान

ई. संगम गौतम

तथ्याङ्क सङ्घलन तथा व्यवस्थापन

श्री संगीता लामिछाने
श्री निशा मिश्र
श्री देवदत्त बड्दु

फोटोग्राफी

श्री प्रेमकुमार गुरुङ

प्रकाशक

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
सूचना तथा अनुसन्धान महाशाखा
सानोठिमी, भक्तपुर

प्रात्कथन

आधारभूत, मध्यमस्तरीय तथा उच्चस्तरीय प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने, सीपको स्तर निर्धारण एवं प्रमाणीकरण गर्ने, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम (TVET) प्रदायक निकायहरूसंग समन्वय गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने मुख्य उद्देश्यका साथ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् ऐन, २०४५ अनुसार स्वायत्त निकायको रूपमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को रूपमना भएको हो । परिषद् अन्तर्गतका महाशाखा, कार्यालय, प्रतिष्ठान, समिति, प्रदेश कार्यालय, शिक्षालय, बहुप्राविधिक शिक्षालय र तालीम केन्द्रहरूबाट सम्पादन भएका गतिविधिहरू एवं उपलब्धिहरूलाई समेटी परिषद्को चौथो वार्षिक प्रतिवेदन रूपमा यस संस्करण प्रकाशन गर्न पाउँदा हामीलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ । यस प्रतिवेदनमा परिषद्ले गत आ.व. २०७४/७५ मा सम्पादन गरेका प्रमुख क्रियाकलापहरूबाट प्राप्त उपलब्धि र हालसम्मको प्रगतीलाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ ।

परिषद्का आफ्ना आङ्गिक शिक्षालय, साभेदारी स्वरूपमा संचालित रहेका शिक्षालय, सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा र सम्बन्धन प्राप्त निजी संस्थाहरू मार्फत लामो तथा छोटो अवधिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुदै आएको छ । बजारको माग अनुसारका पाठ्यक्रम निर्माण तथा परिमार्जन, पूर्व-सिकाईको परीक्षण, TVET प्रदायक संस्थाका गतिविधि तथा कार्यक्रमको विकास तथा विस्तार, कार्यक्रमको गुणस्तर तथा सान्दर्भिकताको प्रत्याभूति, प्रशिक्षक प्रशिक्षण, व्यवस्थापनको प्रभावकारिता, कार्यदक्षता अभिवृद्धि र तालीम कार्यक्रममा एकरूपता ल्याउनका निष्ठि सरोकारवाला निकायहरू बिच समन्वय र सहजीकरणका कार्य लगायत सक्षमतामा आधारित सिकाई (Competency Based Learning) लाई संस्थागत गर्ने कार्यमा परिषद्ले प्रभावकारी भूमिका निभाउदै आएको छ ।

परिषद्ले स्थापना कालदेखि नै देशको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको विकास र विस्तारमा ठूलो भूमिका निभाउदै आएको छ । परिषद् अन्तर्गत डिफ्लोमा र प्रमाण पत्र तह र प्राविधिक एसएलसी कार्यक्रमहरूमा कृषि, ईन्जिनियरिङ, स्वास्थ्य र होटल व्यवस्थापन संकाय तर्फ ८७७ ओटा संस्थाहरू र सीपमूलक छोटो अवधिको तालिम संचालनका लागि १०८१ ओटा संस्थाहरूले कार्यक्रम संचालनका लागि स्वीकृती तथा सम्बन्धन लिई देशभरी संचालनमा रहेको अवस्था छ ।

वार्षिक प्रतिवेदनले संस्थालाई आफ्ना विगतका क्रियाकलापको पुनरावलोकन गरी आगामी नीति तथा योजना निर्माणका लागि पृष्ठ पोषण प्रदान गर्नका साथै प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमसंग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई परिषद्का कार्यक्रम, गतिविधि तथा उपलब्धिहरूको बारेमा जानकारी प्रदान गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने आशा र विश्वास लिइएको छ । यस प्रतिवेदनलाई प्रकाशनको तहसम्म ल्याउन सहयोग पुऱ्याउने सम्पादक मण्डलका सदस्यहरू लगायत परिषद् अर्न्तगत कार्यगर्ने सम्पूर्ण कर्मचारीहरू तथा संस्थाहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दै भविष्यमा यस वार्षिक प्रतिवेदनलाई थप परिस्कृत गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्न चाहन्तु ।

डा. पुष्परमण वाग्ले (पि.एच.डि)
सदस्य-सचिव

संक्षिप्त नामावली

अ.न.मी.	=	अग्जुलरी नर्सिंड मिडवाईफरी
आ.व.	=	आर्थिक वर्ष
आइ.एस्सी.	=	प्रमाणपत्र तह विज्ञान
ए.ए.एम.	=	अक्युपंचर अक्युप्रेसर तथा मकिसबस्चन
ए.सी.	=	एयर कण्डसन
एच.ए.	=	स्वास्थ्य सहायक
जे.टी.ए.	=	जुनियर टेक्निकल असिस्टेन्ट
टि.इ.सि.एस.	=	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा
टि.एस.एल.सी.	=	प्राविधिक एस.एल.सी. (एस. ई. ई.)
टि.भि.इ.टी.	=	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम
ठेक्स	=	टेक्निकल एजुकेशन इन कम्युनिटी स्कुल
पि.सि.एल.	=	प्रविणता प्रमाणपत्र तह
भि./पि. जे.टि.ए.	=	भेटेरिनरी/प्लान्ट साइन्स जुनियर टेक्निकल असिस्टेन्ट
सि.एम.ए.	=	कम्युनिटी मेडिसिन असिस्टेन्ट
प्रा.शि. तथा व्या.ता.प.	=	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

विषयसूची

१.	परिचय	१
	१.१ पृष्ठभूमि	१
	१.२ दीर्घकालीन सोच - २०३०	२
	१.३ ध्येय	२
	१.४ उद्देश्यहरू	२
	१.५ लक्ष्य	२
	१.६ प्राशितथा व्याताप. को आधारभूत जानकारी	३
२.	तालीम तथा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन	४
	२.१ लामो अवधिका कार्यक्रम सञ्चालन	४
	२.२ विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रम:	८
	२.३ आङ्गिक शिक्षालय बाट संचालित कार्यक्रम सम्बन्धी विवरण	११
	२.४ छोटो अवधिका तालीम कार्यक्रमको सञ्चालन	१६
३.	पाठ्यक्रम विकास तथा समकक्षता	१७
	३.१ पाठ्यक्रम निर्माण तर्फ	१७
	३.२ पाठ्यक्रम परिमार्जन तर्फ	१७
४.	पूर्व-सिकाईको मान्यता/पहिचान (सीप परीक्षण)	१८
५.	प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमको विकास तथा विस्तार	२०
	५.१ सामुदायिक विद्यालयमा प्राबिधिक शिक्षा कार्यक्रम	२१
६.	गुणस्तरको प्रत्याभूति	२३
७.	अनुसन्धान तथा विकास	२४
८.	मानव संशाधनको व्यवस्थापन तथा विकास	२५
	८.१ मानव संशाधनको व्यवस्थापन	२५
	८.२ मानव संशाधनको विकास	२५
९.	बजेट तथा खर्च	२७
१०.	अनुसूची	२८

तालिका रेखावित्रको विषयसूची

तालिका १.१ : प्रा.शि.तथा व्या.ता.प. को आधारभूत जानकारी	३
रेखाचित्र २.१ : उत्तीर्ण प्रशिक्षार्थी	४
तालिका २.१ : डिप्लोमा तहमा प्रशिक्षार्थी भर्नाको अवस्था	५
तालिका २.२ : शैक्षिक सत्र २०७४/७५ मा प्राविधिक एसएलसी तहमा प्रशिक्षार्थीको भर्ना अवस्था	७
तालिका २.३: परिषद्का आङ्गिक शिक्षालय र सञ्चालित कार्यक्रम	११
तालिका २.४ : सीप विकास परियोजनाअन्तर्गत छोटो अवधिका तालीम	१६
तालिका २.५ ENSSURE परियोजनाबाट सञ्चालित तालिमको विवरण	१६
तालिका ४.१ आ. २०७४/७५ को सीप परीक्षण विवरण	१८
तालिका ४.२ : राष्ट्रिय पेशागत सीप प्रमाणिकासम्बन्धी विवरण	१९
तालिका ५.१ : तीनवर्षे डिप्लोमा कार्यक्रमका लागि स्वीकृति प्रदान गरिएको कार्यक्रमको विवरण ..	२०
तालिका ५.२: सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा अन्तर्गत संचालित डिप्लोमा तथा प्राविधिक एसएलसी तहको भर्ना क्षमता तथा कार्यक्रम संख्याको विवरण	२२
तालिका ५.२ : प्रदेश र तह अनुसार सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालन भएका विद्यालयका संख्या विवरण	२२
तालिका ६.१ : अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणको परिणाम	२३
रेखाचित्र ८.१ : परिषद अन्तर्का कर्मचारीको बृति विकासको विभिन्न कार्यक्रममा सहभागी कर्मचारीको विवरण	२५
तालिका ८.२: प्रतिष्ठानबाट संचालन भएका तालीमसम्बन्धी विवरण	२६
तालिका ९.१ : आ.व. २०७४/७५ को वार्षिक प्रगति विवरण	२७
तालिका ९.२ : आर्थिक वर्ष २०७५/७६मा स्वीकृत बजेटको विवरण	२७

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको विकासका लागि परिषदले विगत ३ दशक देखी काम गर्दै आएको छ । दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने हेतुले सन् १९३० मा भएको इन्जिनियरिङ शिक्षालयको स्थापना सँगै देशमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमको सुरुवात भएको हो । त्यसैगरी बुटवल प्राविधिक इन्स्टिच्युट (सन् १९६२) र बालाजु प्राविधिक तालीम केन्द्रको स्थापना (सन् १९६३, तत्कालीन मेकानिकल तालीम केन्द्र) नेपालमा तालीमप्राप्त दक्ष जनशक्ति उत्पादनका निम्नि कोसेढुङ्गा सावित भएका थिए । व्यावसायिक शिक्षालाई माध्यमिक एवं वहु-उद्देश्यीय माध्यमिक विद्यालयमा समावेश गर्ने उद्देश्यले राष्ट्रिय शिक्षा आयोग (सन् १९५४) को सिफारिसमा माध्यमिक तहको पाठ्यक्रम तथा नियमावली परिमार्जन गरियो । देशभरका हरेक माध्यमिक विद्यालयमा व्यावसायिक शिक्षाको शुरुवात गराउने राष्ट्रिय शिक्षा पद्धति योजनाको कार्यान्वयनका साथै राष्ट्रिय प्राविधिक तालीम केन्द्रको स्थापना भएका कारण पनि यो दशक निकै महत्वपूर्ण मानिन्छ ।

आधुनिक प्राविधिक शिक्षाको औपचारिक सुरुवात भने वि. स. २०३७ मा पहिलो प्राविधिक शिक्षालयको रूपमा कर्णाली प्राविधिक शिक्षालयको स्थापनासँगै भएको हो । सामुदायिक विद्यालयमा संचालित दुई किसिमको शिक्षा पद्धति हटेपछि प्राविधिक शिक्षालयहरूलाई व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारीका साथ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा समिति गठन गरियो । त्यसपछि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा निर्देशनालयको स्थापना भयो जुन शिक्षा मन्त्रालयको महाशाखाको रूपमा स्थापित थियो । यस निर्देशनालयको कार्य भनेको प्राविधिक शिक्षालयका तालीम कार्यक्रमहरूको समन्वय गर्नु, पाठ्यक्रम निर्माण, वार्षिक र अन्तिम परीक्षा सञ्चालन गरी उत्तीर्ण परीक्षार्थीको प्रमाणीकरण, हरेक प्राविधिक शिक्षालयका कार्यक्रमलाई स्वीकृति प्रदान गर्नु र स्रोत विनियोजन गर्नु रहेको थियो ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को स्थापना हुनुपूर्व केहि प्राविधिक शिक्षालयहरू प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा निर्देशनालयको मातहतमा सञ्चालित थिए भने अन्य केहि त्रिभुवन विश्वविद्यालयको मातहतमा रहेका थिए । पछि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा पद्धतिको समग्र विकासको निम्नि समन्वय र सहजीकरण गर्ने निकायको आवश्यकता महसुस गरियो । यसरी अनेकौं प्रयासपछि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम ऐन- २०४५ (सन् १९८९) अन्तर्गत प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को विधिवत् गठन गरियो ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को केन्द्रीय कार्यालय भक्तपुरको सानोठिमीमा अवस्थित छ । केन्द्रीय कार्यालय अन्तर्गत ९ ओटा महाशाखाहरू, ३ ओटा अर्ध स्वायत्त संस्था र ७ ओटा प्रदेश कार्यालयहरू रहेका छन् । परिषद् अन्तर्गत ४५ ओटा आड्किक शिक्षालय, ५ ओटा साफेदारी स्वरूपमा संचालनमा रहेका शिक्षालय, ३९७ ओटा सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा र ४२९ ओटा लामो अवधिको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धन प्राप्त निजी शिक्षालयहरू छन् । त्यस्तै १०८१ ओटा छोटो अवधिको तालिम सञ्चालन गर्न स्वीकृत लिएका निजी संस्थाहरू कार्यरत छन् । नेपालको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालिमको विकास र विस्तारको लागि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्को अग्रणी भूमिका रहदै आएको छ । यसका अतिरिक्त समग्र प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमहरूको गुणस्तर, सुनिश्चितता, पाठ्यक्रम निर्माण र परिमार्जन, प्राविधिक प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, अध्ययन तथा अनुसन्धान, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका साथै यस क्षेत्रमा कार्यरत निकायहरूबिच समन्वयको जिम्मेवारी समेत परिषदले निर्वाह गर्दै आएको छ । उल्लेखित कार्यक्रमहरू सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न परिषद् सेवामा कार्यरत प्रशिक्षक तथा कर्मचारीहरूको संख्या ९३२ रहेको छ ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् नेपालको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको व्यवस्थापन तथा सञ्चालनका लागि स्थापना भएको राष्ट्रियस्तरको स्वायत्त सर्वोच्च निकाय हो । मूलतः यसले नीति निर्माण, कार्यक्रमको समन्वय, गुणस्तरको प्रत्याभूति र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने काम गर्छ । प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदलाई प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा तथा छोटो अवधिका व्यावसायिक तालीम सञ्चालनका लागि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् ऐन, २०४५ ले अधिकार प्रदान गरेको छ ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदमा २३ सदस्य रहेको प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम सभा र ९ सदस्य रहेको प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद गठनको व्यवस्था भएको छ । कार्यकारी बोर्ड रहेको छ । सभा र परिषद् दुबैको अध्यक्षता शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रीले गर्ने प्रावधान रहेको छ । परिषदमा पूर्णकालीन एकजना उपाध्यक्ष र एक जना सदस्य-सचिव रहने व्यवस्था छ ।

१.२ दीर्घकालीन सोच - २०३०

सीपयुक्त नेपाल, समृद्ध जनता ।

१.३ देश

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रमबजारको आवश्यकतानुसार दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम पद्धति विकास गर्ने एउटा जीवन्त सङ्गठन रहने छ ।

१.४ उद्देश्यहरू

- देशको आर्थिक उन्नतिका लागि योग्य, सक्षम, प्रतिस्पर्धी र उत्पादनशील जनशक्ति तयार गर्ने र सबैका निम्नि रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गर्ने प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमका अवसरहरूको व्यापक विस्तार गरी सबै इच्छुक नागरिकहरूको लागि समावेशी र समतामूलक पहुँच स्थापना गर्ने ।
- परम्परागत सीप, क्षमता र योग्यताको पहिचान, संरक्षण र विकास गर्नुका साथै औपचारिक तथा अनौपचारिक रूपमा सिकेका सीपलाई समेत समेटी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय श्रम बजारको माग अनुरूप उपयुक्त, सान्दर्भिक एवं गुणस्तरीय प्राविधिक शिक्षा तथा तालीम प्रदान गर्ने ।
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम प्रदायक निकायहरूलाई समन्वयात्मक रूपमा अधि बढाई उपलब्ध स्रोत साधनको अधिकतम् उपयोग गर्नु ।

१.५ लक्ष्य

आफ्ना दीर्घकालीन सोच तथा ध्येयलाई साकार पार्नका लागि प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदले तपसील बमोजिमका ६ ओटा लक्ष्य निर्धारण गरेको छ ।

१. समतामूलक पहुँच सुनिश्चितताका लागि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको विस्तार गर्ने
२. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको गुणस्तर, समय सापेक्षता तथा दक्षता सुनिश्चित गर्ने
३. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् व्यवस्थापनको प्रभावकारिता र दक्षता अभिवृद्धि गर्ने
४. शैक्षिक ढाँचासँग मेल खानेगरी राष्ट्रिय व्यावसायिक योग्यता पद्धतिको स्थापना गर्ने
५. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कोष स्थापनार्थ प्राविधिक सहयोग विस्तार गर्ने
६. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमसँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग तथा उनीहरूबीच प्रभावकारी समन्वय कायम गर्ने

यो वार्षिक प्रतिवेदनमा माथि उल्लेखित लक्ष्य प्राप्तिका निम्नि गरेका प्रयासस्वरूप प्राप्त उपलब्धिहरूबाटे छोटकरीमा चर्चा गरिएको छ ।

१.६ परिषद्को परिचय

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् एउटा संस्था मात्र नभएर प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको विकास र विस्तारको क्षेत्रमा कार्यगर्ने विभिन्न संस्थाहरू विचको एउटा पद्धति नै हो र प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्नु, पूर्व सिकाइलाई मान्यता प्रदान गर्नु, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमको गुणस्तरको प्रत्याभूति गर्नु तथा समिटिगत रूपमा नेपालको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम क्षेत्रमा गरिने सम्पूर्ण गतिविधिहरूको समन्वय र सहजीकरण गर्नु यसका मुख्य जिम्मेवारी अन्तर्गत पर्दछन् । राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, प्राविधिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान परिषद्का आंशिक स्वायत्तता प्राप्त विभाग स्तरीय कार्यालयहरू हुन् । यसका अतिरिक्त परिषद् अन्तर्गत ७ ओटा प्रदेश कार्यालय रहेका छन् । परिषद् अन्तर्गत लामो अवधिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ८७६ ओटा संस्थाहरू र छोटो अवधिका तालिम सञ्चालन गर्ने १०८१ ओटा संस्थाहरू कार्यरत छन् । परिषद् सम्बन्धी आधारभूत जानकारी तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

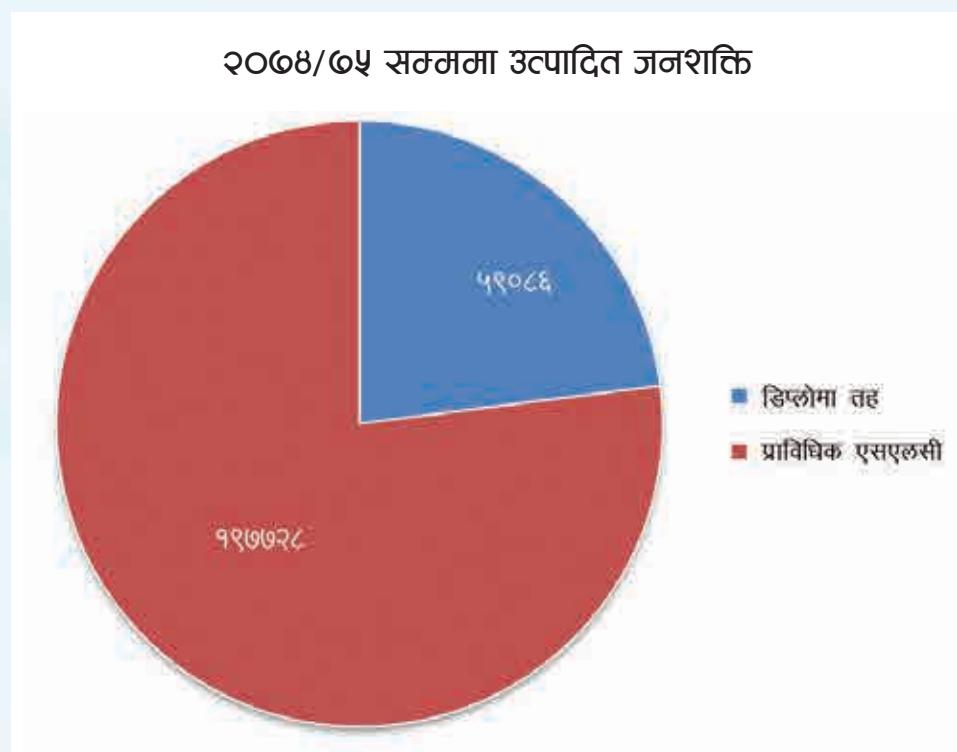
तालिका १.१ : प्रा.शि.तथा व्या.ता.प. को आधारभूत जानकारी

परिषद्को स्थापना	२०४५/११/१२
केन्द्रीय कार्यालय	सानोठिमी, भक्तपुर
परिषद् कार्यालयमा रहेका महाशाखाको संख्या	९
परिषद् अन्तर्गत अर्ध स्वायत्त रूपमा सञ्चालित कार्यालय/प्रतिष्ठान/समितिको संख्या	३
प्रदेश कार्यालयको संख्या	७
आङ्गिक शिक्षालय/पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युटको संख्या	४५
सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने विद्यालयको संख्या	३१७
साफेदारी स्वस्यमा संचालित शिक्षालयको संख्या	६
डिप्लोमा/प्रमाण पत्र तह र प्राविधिक एसएलसी तहका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धन लिएका निजी शिक्षालयको संख्या (लामो अवधिका कार्यक्रम)	४२९
डिप्लोमा/प्रमाण पत्र कार्यक्रममा भर्ना क्षमता	२८२४८
प्राविधिक एसएलसी कार्यक्रममा भर्ना क्षमता	३३७६७
लामो अवधिका कार्यक्रममा भर्ना क्षमता	६२०९५
छोटो अवधिको सीपमूलक कार्यक्रम सञ्चालनका गर्न सम्बन्धन लिएका निजी संस्थाहरूको संख्या	१०८१
डिप्लोमा/प्रमाण पत्र तहका पाठ्यक्रमको संख्या	४२
प्राविधिक एसएलसी तह (औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिम)	४
प्राविधिक एसएलसी तहका पाठ्यक्रमको संख्या (अन्य)	२३
पेशागत तालिमको पाठ्यक्रमको संख्या	९
कामदारको सीप अभिवृद्धि तालिमको पाठ्यक्रम संख्या	२
उद्योगमा आधारित तालिमको पाठ्यक्रम संख्या (धागो, जुट र प्लाष्टिक उद्योगको लागि)	६
छोटो अवधिका व्यावसायिक तालिमका पाठ्यक्रमको संख्या	१७४
सीप परीक्षण गरिने व्यावसायिक क्षेत्र	२४
सीप परीक्षण गरिने पेशा/व्यावसाय	२९०

२. शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदले आफ्ना गतिविधि तथा कार्यक्रमहरू मूलतः रणनीतिक योजना २०७४-२०७८ का लक्ष्यहरूमा केन्द्रित रही सञ्चालन गर्दै आएको छ । सदाखै लामो तथा छोटो अवधिका कार्यक्रमको सञ्चालन, पाठ्यक्रम निर्माण तथा परिमार्जन, पूर्व-सिकाइको परीक्षण (सीप परीक्षण), प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम प्रदायक संस्था तथा तिनका गतिविधि तथा कार्यक्रममा विकास तथा विस्तार, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमको गुणस्तर तथा सान्दर्भिकताको प्रत्याभूति, सांगठनिक र कर्मचारी विकासद्वारा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम प्रदायक संस्थाको व्यवस्थापनको प्रभावकारितामा र कार्यदक्षतामा अभिवृद्धि र तालीम कार्यक्रममा एकरूपता ल्याउनका निम्नि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमसँग सरोकारवालाहरूबीच समन्वय र सहजीकरण गर्नु नै आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का मुख्य उपलब्धिहरू हुन् । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्म प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदले डिप्लोमा तहका ५९,०८६ जना र प्राविधिक एस.एल.सी. तर्फका १,९७,७२८ जनशक्ति उत्पादन गरेको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ का केहि मुख्य उपलब्धिहरूलाई निम्नानुसार उपशीर्षकमा विस्तृतरूपमा चित्रण गरिएको छ ।

रेखाचित्र २.१ : उत्तीर्ण प्रशिक्षार्थी संख्या

२.१ लामो अवधिका कार्यक्रम सञ्चालन

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषदले ३ वर्षे डिप्लोमा तथा प्रविणता प्रमाणपत्र तह र १८ महिने प्राविधिक एस.एल.सी. गरी दुई किसिमका लामो अवधिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ । शैक्षिक सत्र २०७४/७५ मा लामो अवधिका तालीम कार्यक्रममा भर्ना भएका प्रशिक्षार्थी संख्याको तुलनात्मक विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.१ : डिप्लोमा तहमा प्रशिक्षार्थी भर्नाको अवस्था

क्र.सं.	कार्यक्रम	शैक्षिक सत्र २०७२/२०७३			शैक्षिक सत्र २०७३/२०७४			शैक्षिक सत्र २०७४/७५			
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
नियमित कार्यक्रमतर्फ भर्ना											
स्वास्थ्य तर्फ											
१	प्रमाणपत्र तह नर्सिङ	०	३८९५	३८९५	०	४०३०	४०३०	०	४०७१	४०७१	
२	प्रमाणपत्र तह नेत्रविज्ञान (अधातिक)	६९	१३१	२००	९७	२२३	३२०	९३	२२६	३१९	
३	प्रमाणपत्र तह सामान्य चिकित्सा	१३२३	५७३	१८१७	१४४२	६९४	२१३६	१४२०	७५५	२१७५	
४	प्रमाणपत्र तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी	४३८	८६३	१३०१	५५७	१०३९	१५९६	४९२	१०७३	१५६६	
५	डिप्लोमा इन फार्मसी	५१६	५५९	१०७५	६१७	६५७	१२७४	६४४	६७०	१३१४	
६	प्रमाणपत्र तह डायाग्नोस्टिक रेडियोग्राफी	२४७	२५३	४९४	२२२	२८४	५०६	२०५	२३१	४४४	
७	प्रमाणपत्र तह दन्तविज्ञान (डेंटल साइन्स)	४९	२५५	३०४	८१	२५९	३४०	९८	२७४	३७२	
८	प्रमाणपत्र तह सामान्य आयुर्वेद चिकित्सा	३३	४३	७६	२९	२९	५८	३३	२४	५७	
९	प्रमाणपत्र तह अक्कुपन्चर, अकुप्रेस्सर	७	१२	११	१२	४	१६	१५	४७	६२	
१०	डिप्लोमा इन फिजियोथेरेपी	०	०	०	१५	२४	३१	१५	४७	६२	
इन्जिनियरिङ तर्फ											
१	डिप्लोमा इन सिमिल इन्जिनियरिङ	१५७०	१८८	१७५९	१९३०	२८७	२२१७	२३०७	३००	२६०७	
२	डिप्लोमा इन कम्प्युटर इन्जिनियरिङ	५६२	११०	६७२	५९१	११३	७०४	५०३	१२३	६२६	
३	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ	८७	५	१२	८५	७	९२	५३	६	५९	
४	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ	५३२	३५	५६७	६३८	३५	६७३	५९७	६१	६१८	
५	डिप्लोमा इन जियोम्याटिक्स इन्जिनियरिङ	७०	२६	१६	१३६	५४	११०	१४२	५०	१९२	
६	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ	२१	९	३०	३६	१२	४८	३७	१०	४७	

क्र.सं.	कार्यक्रम	शैक्षिक सत्र २०७२/२०७३			शैक्षिक सत्र २०७३/२०७४			शैक्षिक सत्र २०७४/७५		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
७	डिप्लोमा इन मेकानिकल इंजिनियरिंग	१६९	१२	१८१	१९४	१	२०३	१८०	७	१८७
८	डिप्लोमा इन अटोमोबाइल इंजिनियरिंग	२१	७	२८	३१	६	४५	४२	५	४७
९	डिप्लोमा इन इन्फर्मेसन टेक्नोलॉजी	३५	१०	४५	३६	११	४७	३५	१३	४८
१०	डिप्लोमा इन आर्किटेक्चर इंजिनियरिंग	४१	११	६०	५१	२२	७३	५४	२०	७४
११	डिप्लोमा इन बायोमेडिकल इंविपमेन्ट इंजिनियरिंग	१७	४	२१	२६	५	२१	१९	५	२४
१२	डिप्लोमा इन रेफ्रिजरेशन एण्ड एआर कन्डीसनिंग	०	०	०	०	०	०	१८	०	१८

कृषि तथा बन बिजान तर्फ

१	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)	५६६	३८२	९४८	८३२	६०४	१४३६	१४१	७३३	१६८२
२	डिप्लोमा इन फुड एण्ड डेरी टेक्नोलॉजी	६	८	१४	२०	१८	३८	१५	९	२४
३	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान)	१५५	६१	२२४	३१६	१०९	४२५	४६६	१५३	६१९
४	डिप्लोमा इन फरेष्ट्री	२८	१२	४०	८८	२९	११७	१२४	३४	१५८

हस्तिपठालिटी तथा अन्य

१	डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट	७८	१२	९०	७४	३१	१०५	७४	२६	१००
२	डिप्लोमा इन इन्टरप्रेनर्शिप डेवलपमेन्ट	०	०	०	०	०	०	२०	१९	३९
३	डिप्लोमा इन सोसियल वर्क्स	०	०	०	५	५	१०	०	७	७

तिशेष रथप कार्यक्रम तर्फ

स्वास्थ्य तर्फ

१	प्रमाणपत्र तह नर्सिंग	०	२००	२००	०	३०१	३०१	०	७९	७९
२	प्रमाणपत्र तह सामान्य चिकित्सा	७३	४४	११७	१२१	३९	१६०	४१	३९	८०
३	डिप्लोमा इन फार्मसी	०	०	०	६७	५२	१११	२१	५१	८०

क्र.सं.	कार्यक्रम	शैक्षिक सत्र २०७२/२०७३			शैक्षिक सत्र २०७३/२०७४			शैक्षिक सत्र २०७४/७५		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा

इन्जिनियरिङ तर्फ

१	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ	६९	१०	७९	२९३	२०	३१३	२९	११	४०
२	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ	०	०	०	७०	७	७७	०	०	०
३	डिप्लोमा इन अटोमोबाइल इन्जिनियरिङ	०	०	०	०	०	०	३५	३	३८

कृषि तथा बन बिजान तर्फ

१	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर प्लान्ट साइन्स	०	०	०	९३	६६	१५१	१४	२४	३८
२	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (भेटेरिनरी साइन्स)	०	०	०	९८	६२	१६०	०	०	०

अन्य कार्यक्रम

१	डिप्लोमा इन इन्टरप्रेनरिशिप डेवलपमेन्ट	०	०	०	०	०	०	२०	१९	३९
---	--	---	---	---	---	---	---	----	----	----

तालिका २.२ : शैक्षिक सत्र २०७४/७५ मा प्रविधिक एसएलसी तहमा प्रशिक्षार्थीको भर्ना अवस्था

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	२०७४/२०७५		
		इन्स्टिच्यूट	क्षमता	भर्ना क्षमता

स्वास्थ्य तर्फ

१	टि.एस.एल.सी. इन कम्युनिटी मेडिसिन असिस्टेन्ट	७८	३१२०	३१७३
२	टि.एस.एल.सी. इन अग्जुलरी नर्स मिडवाईफरी	४५	१९६०	१८७९
३	टि.एस.एल.सी. इन मेडिकल ल्याबोरेटरी टेक्नोलोजी	९१	३६४०	३२२१
४	टि.एस.एल.सी. इन आयुर्वेद	१३	५२०	४३४
५	टि.एस.एल.सी. इन कम्युनिटी आम्ची	१	४०	०

इन्जिनियरिङ तर्फ

१	टि.एस.एल.सी. इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ	५१	२०३०	१२६६
२	टि.एस.एल.सी. इन सर्भ इन्जिनियरिङ (अमिन)	३१	१२४०	११४८
३	टि.एस.एल.सी. इन सिभिल इन्जिनियरिङ	१३६	२४२६	३६८७
४	टि.एस.एल.सी. इन कम्प्युटर इन्जिनियरिङ	३७	१४८०	८२३

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	२०७५/२०७५		
		इन्स्टिच्यूट	क्षमता	भर्ना क्षमता
५	टि.एस.एल.सी. इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ	८	२८८	१६९
६	टि.एस.एल.सी. इन रेफ. एण्ड ए.सी.	१	२०	१९
७	टि.एस.एल.सी. इन अटोमोबाइल इन्जिनियरिङ	५	१७६	८०
८	टि.एस.एल.सी. इन इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ	१	२६	२६
९	टि.एस.एल.सी. इन वाटर सप्लाई एण्ड सेनीटेशन	१	४०	२१

कृषि तर्फ

१	टि.एस.एल.सी. इन एनिमल साइन्स (पशु विज्ञान र पशु स्वास्थ विज्ञान)	११९	४७६०	३०८४
२	कृषि जे.टी.ए. (बाली विज्ञान)	१११	७६४०	४९०९

तस्थितालिटी र अन्य विषय

१	टि.एस.एल.सी. इन कुलिनरी आर्ट	५	१७०	६३
३	टि.एस.एल.सी. इन सोसियल मोबिलाइजेसन	५	२००	९२
४	टि.एस.एल.सी. इन इन्टरप्रेनर्शिप डेभलपमेन्ट	३	१२०	६३
५	टि.एस.एल.सी. इन कम्प्युटर एप्लिकेशन एण्ड सेक्रेटरियल म्यानेजमेन्ट	१	३०	३०

स्रोत : परिष्का नियन्त्रण कार्यालय, प्रा.शि. तथा व्याताप

२.२ विशेष छात्रवृत्ति कार्यक्रमः

विभिन्न परिस्थितीका कारण कैयौं समुदायका युवाहरूलाई प्राविधिक शिक्षाको मूलधारमा समेट्न सकाएको छैन । तसर्थ परिषद्ले नेपाल सरकारको सहयोगमा विभिन्न जिल्लाका विशेष गरी दलित, मुस्लिम र लोपोन्मुख छात्राहरूका निस्ती प्राविधिक शिक्षा एवं व्यावसायिक तालीम सञ्चालन गरेको छ ।

नेपाल सरकारले तराई मधेशका दलित र बिपन्न मुसलमान परिवारका छात्राले प्राविधिक शिक्षा लिन चाहेमा प्रदान गरिने छात्रवृत्ति कार्यक्रम संचालन निर्देशिका २०६६ लागु गरी आ.व. २०६६/६७ मा यस कार्यक्रम संचालन गर्न बजेट व्यवस्था गरेको र सोही अनुरूप तराई मधेशका दलित एवं विपन्न मुसलमान छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरी प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रममा अध्ययन अध्यापन गराउन शुरू गरेको । यसै क्रममा निर्देशिकामा शंसोधन गरी आ. व. २०६८/०६९ देखि लोपोन्मुख जातीहरूलाई समेत यस कार्यक्रममा सहभागि गराईदै आएको, आ. व. २०७२/२०७३ को कार्यक्रममा २०७२ वैशाख १२ गते आएको विनाशकारी भूकम्पमा परी ज्यान गुमाएका, असक्त घाईते र अङ्गभङ्ग भएका एकाघर परिवारका सदस्यहरूलाई समेत यस कार्यक्रममा सहभागि गराइनुका साथै देशका चेपाड, कमैया, हलैया र पहाडी तथा हिमाली जिल्लाका मुसलमान छात्राहरूलाई समेत लाभान्वित गराईएको र हाल सम्म यस कार्यक्रममा निर्मानुसारको संख्यामा उत्पादन तथा अध्ययनरत अवस्था रहेको ।

क) सम्पन्न कार्यक्रमको विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रम	२०६६/०६७			२०६७/०६८			२०६८/०६९				२०६०/०६१			
		द	मु	ज	द	मु	ज	द	मु	लो	ज	द	मु	लो	ज
१	प्रमाण पत्र तह नर्सिङ्ग	३१०	१७०	४८०	४१	१७	५८	२५०	४५	५५	३५०	२९०	३१	३८	३५१
२	अनमी (१८ महिने)	७६	२४	१००	९६	४७	१३७	११२	१८	९	१३९	११०	११	९	१३०
३	अनमी (२१ महिने)	८१	११	१००	३०	६	३६	७९	१७	५	१११	८७	८	४१	१४४
४	प्रमाण पत्र तह सामान्य चिकित्सा	०	०	०	०	०	०	२५	३	१६	४४	२५	२५	२३	७३
५	सिभिल सव ओभरसियर	६	२	८	७	१	८	२	१	१३	१६	०	०	०	०
६	डिप्लोमा ईन सिभिल	०	०	०	०	०	०	४	०	४८	५२	६	०	१५	२१
७	भेटेरिनरी जेटीए	०	०	०	१५	१	१६	११	३	१४	२८	५	०	१०	१५
८	डिप्लोमा कृषि बाली	०	०	०	०	०	०	११	७	१	११	०	०	०	०

क्र. सं.	कार्यक्रम	२०६१/०६२			
		दलित	मुस्लिम	लोपोनमुख	जर्मा
१	प्रमाण पत्र तह नर्सिङ्ग	८०	४०	८०	२००
२	प्रमाण पत्र तह सामान्य चिकित्सा	४०	३०	५०	१२०
३	डिप्लोमा सिभिल	४०	१०	३०	८०

द = दलित   मु = मुस्लिम   लो = लोपोनमुख   ज = जम्मा

ख) संचालनमा रहेका कार्यक्रम विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रम	२०६२/०६३					२०६३/०६४			२०६४/०६५				कुल जर्मा
		द	मु	लो	भू. पि.	ज	द	मु	ज	द	मु	लो	ज	
१	प्रमाण पत्र तह नर्सिङ्ग	१७५	२	२३	१००	३००	५३	१९	७५	३१	१	८	४०	४१५
२	प्रमाण पत्र तह सामान्य चिकित्सा	१११	०	१	४०	१६०	६९	११	८०	२४	५	७	३६	२७६
३	डिप्लोमा फार्मसी	६३	१	१६	४०	१२०	६५	१५	८०	२१	६	१०	३७	२३७
४	प्रमाण पत्र तह फिजियोथेरापी	०	०	०	०	०	०	०	०	२२	१	९	३२	३२
५	डिप्लोमा ईन्टरप्रिनर सिप डेभलपमेण्ट	०	०	०	०	०	३९	१	४०	१७	०	६	२३	६३
६	डिप्लोमा अटोमोवाइल	०	०	०	०	०	३६	१	३७	०	०	०	०	३७
७	डिप्लोमा सिभिल	१८३	०	१७	१२०	३२०	३९	१	४०	३२	१	७	४०	४००
८	डिप्लोमा जियोमेट्रिक्स	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	०	२६	३६
९	डिप्लोमा ईलेक्ट्रिकल	३५	०	५	४०	८०	०	०	०	१३	१	६	२०	१००
१०	डिप्लोमा कृषि बाली	७४	०	६	८०	१६०	३४	४	३८	३०	२	८	४०	२३८
११	डिप्लोमा कृषि पशु	७७	०	३	८०	१६०	०	०	०	१६	३	१३	३२	११२
जम्मा		७१८	३	७९	५००	१३००	३३८	५२	३१०	२१६	२०	१००	३३६	२०२६

द = दलित

मु = मुस्लिम

लो = लोपोन्मुख

भू. पि. = भूकम्प पिङीत

ज = जम्मा

२.३ आङ्गिक शिक्षालय बाट सञ्चालित कार्यक्रम सर्वबन्धी विवरण

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् अन्तर्गतका ४५ ओटा आङ्गिक शिक्षालयहरू रहेका छन् । उक्त शिक्षालयहरूमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरूको विवरणहरू देहाय अनुसारको रहेको छ ।

तालिका नं. २.३ : परिषदका आङ्गिक शिक्षालय र सञ्चालित कार्यक्रमहरू

क्र. सं.	शिक्षालयको नाम ठेगाना	सञ्चालन भएका कार्यक्रम	प्रदेश
१	रत्नकुमार वात्तवा मेमोरियल पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, साँखेजुङ्ग, इलाम	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान)	
२	उत्तरपानी प्राविधिक शिक्षालय, हिले, धनकुटा	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी (बाली बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी (पशु बिज्ञान)	प्रदेश १
३	सुन्निमा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, भोजपुर	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ	
४	माहुरिया पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, खोटाङ्ग	डिप्लोमा इन फरेस्टि	
५	लहान प्राविधिक शिक्षालय, लहान, सिराहा	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान) डिप्लोमा इन अथाल्मिक साइन्स जुनियर टेक्निसियन (कृषि) प्राविधिक एसएलसी (पशु बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन सर्वे इन्जिनियरिङ	
६	गौर नर्सिङ्ग कलेज, गौर, रौतहट	प्रमाण पत्र नर्सिङ्ग	
७	सन्त अल्पमाई रामनारायण यादव नर्सिङ्ग, इन्स्टिच्यूट., मलांगवा, सर्लाही	प्रमाण पत्र नर्सिङ्ग	प्रदेश २
८	जय किसान पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, गौर, रौतहट	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)	
९	वि.पी. पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, सप्ही, धनुषा	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान)	
१०	निर्मल लामा वहुप्राविधिक शिक्षालय, बर्दिवास	डिप्लोमा इन फरेस्टि डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट डिप्लोमा इन फूड एण्ड डेरी डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन सर्वे इन्जिनियरिङ	

क्र. सं.	शिक्षालयको नाम ठेगाना	संचालन भएका कार्यक्रम	प्रदेश
११	जिरी प्राविधिक शिक्षालय, जिरी, दोलखा	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी (पशु बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी (वाली बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी इन अग्युलरीनर्सिङ मिडवाईरी प्राविधिक एसएलसी इन सिभिल इन्जिनियरिङ	
१२	बालाजु स्कुल अफ इन्जिनियरिङ एण्ड टेक्नोलोजी, बालाजु, काठमाण्डौ	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन स्यानिटेसन इन्जिनियरिङ	
१३	स्कुल अफ हेल्थ साइन्स, भरतपुर, चितवन	डिप्लोमा इन अथाल्मिक साइन्स प्रमाणपत्र तह मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी डिप्लोमा इन फार्मेसी प्रमाणपत्र तह सामान्य चिकित्सा डिप्लोमा इन फिजियोथेरापी डिप्लोमा इन डायग्नोस्टिक रेडियोग्राफी प्रमाण पत्र तह दन्त विज्ञान	प्रदेश ३
१४	नेपाल भारत मैत्री बहु प्राविधिक संस्था, हेटौडा, मकवानपुर	सीपमूलक तालीम डिप्लोमा इन फरेष्टि	
१५	पनौती प्राविधिक शिक्षालय, पनौती, काभ्रे पलान्चोक	प्राविधिक एसएलसी इन अटोमोबाइल इन्जिनियरिङ	
१६	नेपाल बनेपा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, बनेपा, काभ्रेपलान्चोक	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट डिप्लोमा इन इन्फर्मेसन टेक्नोलोजी डिप्लोमा इन जियोम्याटिक्स इन्जिनियरिङ	
१७	शंकरापुर पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, साँखु, काठमाण्डौ	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन जियोम्याटिक्स इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन हाईडोपावर इन्जिनियरिङ	
१८	नारायणी पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, चितवन	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इन्टरप्रिनरसीप डेमलपमेन्ट	
१९	रामेछाप पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, रामेछाप	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)	
२०	दिवाकर स्मृति प्राविधिक शिक्षालय, माढी, चितवन	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (वाली बिज्ञान)	

क्र. सं.	शिक्षालयको नाम ठेगाना	संचालन भएका कार्यक्रम	प्रदेश
२१	तनहुँ प्राविधिक शिक्षालय, तनहुँ	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली विज्ञान)	
२२	काली गण्डकी पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, तनहुँ	डिप्लोमा इन फरेस्टि	
२३	किसान प्राविधिक शिक्षालय, चापाकोट	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली विज्ञान)	
२४	धादिङ पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, धादिङ	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली विज्ञान)	
२५	धौवागिरी पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, वागलुङ्ग	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली विज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (पशु विज्ञान)	
२६	धवलागिरी प्राविधिक शिक्षालय, मुस्ताङ	प्राविधिक एसएलसी (कुलिनरी आर्ट) प्राविधिक एसएलसी (होटल एण्ड लजम्यानेजमेन्ट) प्राविधिक एसएलसी (बाली विज्ञान) प्राविधिक एसएलसी (पशु विज्ञान)	गण्डकी प्रदेश
२७	पोखरा प्राविधिक शिक्षालय, पोखरा	डिप्लोमा इन होटल एण्ड लजम्यानेजमेन्ट डिप्लोमा इन अथाल्मिक साइन्स प्राविधिक एसएलसी (कुलिनरी आर्ट)	
२८	ग्रामीण तालिम केन्द्र, लम्जुङ्ग	प्राविधिक एसएलसी (बाली विज्ञान)	
२९	गोरखा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, गोरखा	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ	
३०	आधीखोला वहुप्राविधिक शिक्षालय, स्याङ्गजा	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (वाली विज्ञान)	
३१	कोरिया नेपाल इन्स्टिच्यूट अफ टेक्नोलोजी, बुटवल	डिप्लोमा इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन अटोमोवाइल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इलेक्टोनिक्स इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन रेफिजरेसन एण्ड एअर कन्डीसनिङ् प्राविधिक एसएलसी इन अटोमोवाइल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ	
३२	राप्ती प्राविधिक शिक्षालय, लालमठिया, दाङ	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली विज्ञान) डिप्लोमा इन अथाल्मिक साइन्स प्राविधिक एसएलसी सामुदायिक स्वास्थ्य सहायक प्राविधिक एसएलसी इन सिभिल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन सि एम ए प्राविधिक एसएलसी इन ल्याव प्राविधिक एसएलसी इन सर्वे इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन सिभिल इन्जिनियरिङ	प्रदेश ५

क्र. सं.	शिक्षालयको नाम ठेगाना	संचालन भएका कार्यक्रम	प्रदेश
३३	भेरी प्राविधिक शिक्षालय, नेपालगञ्ज, बाँके	<p>डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ</p> <p>प्राविधिक एसएलसि इन सिभिल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसि इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसि इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसि इन अटोमोबाइल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसि इन रेफ एण्ड ए सी प्राविधिक एसएलसि इन इलोक्टोनिक्स इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसि इन कम्युटर एप्लिकेशन एण्ड सेक्रेटरियल म्यानेजमेन्ट</p>	
३४	एग्रो फरेस्ट्रि पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, मथुरा, अर्धखाँची	<p>डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (पशु बिज्ञान)</p>	प्रदेश ५
३५	रोल्पा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, रोल्पा	<p>डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (पशु बिज्ञान)</p>	
३६	मदन पोखरा पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, मदनपोखरा, पाल्पा	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)	
३७	शहिद नेत्रलाल अभागी प्राविधिक शिक्षालय, शारदा न पा, सत्यान	<p>डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (वाली बिज्ञान)</p>	
३८	पाणीनी वहुप्राविधिक शिक्षालय, चिवेक, अर्धखाँची	<p>डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन फरेस्टि</p>	
३९	शहिद कृष्ण सेन इच्छुक वहुप्राविधिक शिक्षालय, घोरही दाङ	<p>डिप्लोमा इन फरेस्टि डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (पशु बिज्ञान) डिप्लोमा इन फूड एण्ड डेरी डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट</p>	
४०	कर्णाली प्राविधिक शिक्षालय, चन्दननाथ, जुम्ला	<p>डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन फरेस्टि प्राविधिक एसएलसी इन अर्ज्युलरीनर्सिङ मिडवाईरी प्राविधिक एसएलसी सामुदायिक स्वास्थ्य सहायक प्राविधिक एसएलसी इन सिभिल इन्जिनियरिङ प्राविधिक एसएलसी इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)</p>	कर्णाली प्रदेश
४१	शहिद यज्ञेश्वर स्मृति वहुप्राविधिक शिक्षालय, रुकुम	डिप्लोमा इन फरेस्टि	

क्र. सं.	शिक्षालयको नाम ठेगाना	संचालन भएका कार्यक्रम	प्रदेश
४२	सेती प्राविधिक शिक्षालय, दिपायल, डोटी	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी इनअग्ज्युलरी नर्सिङ मिडवाईरी प्राविधिक एसएलसी इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी इनअग्ज्युलरी नर्सिङ मिडवाईरी प्राविधिक एसएलसी इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) प्राविधिक एसएलसी इन एग्रिकल्चर, (पशु बिज्ञान)	सुदूर पश्चिम प्रदेश
४३	ठिकापुर पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, ठिकापुर, कैलाली	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान) डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (पशु बिज्ञान)	
४४	भिमदत्त पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट, पाटन, बैतडी	डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर, (बाली बिज्ञान)	
४५	शहिद बृष्वहादुर सिह वहुप्राविधिक शिक्षालय, अठला, वझाङ्ग	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ डिप्लोमा इन एग्रिकल्चर (वाली बिज्ञान)	

स्रोत : प्रविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

२.४ छोटो अवधिका तालीम कार्यक्रमको सञ्चालन

परिषद् अन्तर्गत सञ्चालित सीप विकास परियोजना (SDP) र दिगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागि सीप (ENSSURE) ले निर्माण, उत्पादन र सेवा क्षेत्रका विभिन्न पेशामा छोटो अवधिका तालीम कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्ममा विभिन्न तालीममा सहभागी भएका, तालीम उत्तीर्ण गरेका, सीप परीक्षणमा सफल भएकाहरूको विवरण क्षेत्रगत आधारमा तलको तालिकामा छुट्टाछुट्टै प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २.५ : सीप विकास परियोजनाअन्तर्गत छोटो अवधिका तालीम

विवरण	तालिम प्रदायक संस्था	महिला	पुरुष	जम्मा
भर्ना	निजी	१४४०२	२१३७२	३५७७४
	आङ्गिक	४९५०	६५६०	११५१०
	जम्मा	१९३५२	२७९३२	४७२८४
सम्पन्न	निजी	१२९४६	२२५९३	३५५३९
	आङ्गिक	४९८७	६४५३	११४४०
	जम्मा	१७९३३	२९०४६	४६९७९
बिचमै छोड्ने	निजी	१५५	३२७	४८२
	आङ्गिक	६०	१४१	२०१
	जम्मा	२१५	४६८	६८३
सीप परीक्षणमा सम्मिलित	निजी	१४२२३	२०९५७	३५१८०
	आङ्गिक	४७६३	६२०८	१०९७१
	जम्मा	१८९८६	२७९६५	४६१५१
सीप परीक्षण उत्तिर्ण	निजी	१०८१४	१६५५७	२७३७१
	आङ्गिक	२५६५	४४५०	७०१५
	जम्मा	१३३७९	२१००७	३४३८६
सीप परीक्षण ऋममा रहेका	निजी	४४	८०	१२४
	आङ्गिक	३६९	२०	३८९
	जम्मा	४१३	१००	५१३
सीप परीक्षण अनुत्तिर्ण	निजी	३७६४	४१४०	७९०४
	आङ्गिक	१६९६	१६५२	३३४८
	जम्मा	५४६०	५७९२	११२५२
रोजगारीमा आवद्ध	निजी	१५७२४	१९४५६	३५१८०
	आङ्गिक	३०३५	७२६४	१०२९९
	जम्मा	१८७५९	२६७२०	४५४७९
उपलब्धिमूलक आय तथा रोजगारी	निजी	१४४९८	२०३०४	३४७२२
	आङ्गिक	२६६४	४४९२	७१५६
	जम्मा	१७०८२	२४७९६	४९८७८

तालिका २.५ ENSSURE परियोजनाबाट सञ्चालित तालिमको विवरण

क्र. सं.	विवरण	संख्या
१	१६९६ घण्टाको OJT सहितको तालिम सम्पन्न	८०० जना
२	१६९६ घण्टाको OJT सहितको तालिम सञ्चालन रहेको	२७१० जना
३	Apprenticeship २४ महिने औद्योगिक प्रशिक्षण	२०० जना

३. पाठ्यक्रम विकास तथा समकक्षता

परिषद्का मुख्य जिम्मेवारीमध्ये पाठ्यक्रम निर्माण तथा परिमार्जन पनि एक हो । परिषद्का उपाध्यक्ष संयोजक रहने राष्ट्रिय पाठ्यक्रम विकास समितिले नेपालको प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम क्षेत्रको लागि पाठ्यक्रमको अनुमोदन गर्छ । हालसम्म परिषद्बाट ४१ ओटा डिप्लोमा तहका, २५ ओटा प्राविधिक एस.एल.सी. तहका र १८४ ओटा छोटो अवधिको तालीमका पाठ्यक्रमहरू निर्माण छन् । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा प्रा.शि.तथा व्या.ता.प. को पाठ्यक्रम विकास महाशाखाले होटल म्यानेजमेन्ट र आई टि. क्षेत्रका औद्योगिक प्रशिक्षणमा आधारित २ वर्षे टि. एसएलसी ईन होटल म्यानेजमेन्ट र टिएसएलसी इन इन्फरमेशन टेक्नोलोजी सम्बन्धी पाठ्यक्रमको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेको छ । १ वटा डिप्लोमा तहको, २ वटा टिएसएलसी र ६ वटा छोटो अवधिका तालीमको नयाँ पाठ्यक्रमको निर्माण गरेको छ । यसै अवधिमा परिषद्ले डिप्लोमा तहमा २ ओटा पाठ्यक्रम परिमार्जन पनि गरेको छ । अन्य देश एवं संस्थामा अध्ययन गरेका व्यक्तिहरूलाई परिषद्का कार्यक्रम सरहको समकक्षता प्रदान गर्ने काम समेत पाठ्यक्रम विकास महाशाखाले गर्दै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा नेपाल भित्र र बाहिर बाट अध्ययन सम्पन्न गरी आएका टि.एस.एल.सी. र डिप्लोमा तहका ४२३ विद्यार्थीहरूलाई समकक्षता प्रदान गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा निर्माण र परिमार्जन भएका पाठ्यक्रमको पूर्ण सूची निम्नानुसार छ ।

१. पाठ्यक्रम निर्माण तर्फ

(क) छोटो अवधिका तालीम

१. जु. स्पिनर
२. जु. विभर
३. प्रि. स्पिनिङ यार्न मेशिन अपरेटर
४. स्पिनिङ यार्न मेशिन अपरेटर
५. पोष्ट स्पिनिङ यार्न मेशिन अपरेटर
६. प्लाष्टिक लुम अपरेटर

(ख) डिप्लोमा तह

१. डिप्लोमा इन मेकाट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ

(ज) प्राविधिक एस.एल.सी तर्फ

१. टि. एस.एल.सी. होटल म्यानेजमेन्ट
२. टि. एसएलसी इन्फर्मेशन टेक्नोलोजी

२ पाठ्यक्रम परिमार्जन तर्फ

क) डिप्लोमा तह तर्फ

१. सर्टिफिकेट इन मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी
२. डिप्लोमा इन फरिस्टे

स्रोत : पाठ्यक्रम विकास महाशाखा प्रा.शि. तथा व्या.ता.प.

८. पूर्व-सिकाईको मान्यता/पहिचान (सीप परीक्षण)

नेपालमा सीप परीक्षण गर्ने कार्यको सुरुवात सन् १९८३ मा सीप परीक्षण प्राधिकरण नामक स्वायत्त संस्थावाट भएको हो । यसले पेशागत वर्गीकरण, सीपको प्रमाणिकाको विकास र एसिया प्रशान्त सीप विकास परियोजना र अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सङ्घठनको दिशानिर्देशनमा सीप परीक्षण र प्रमाणीकरणको पद्धतिको सुरुवात गरेको थियो ।

सीप परीक्षण भनेको सम्बन्धित पेशाको निम्ति तयार पारिएको सीप प्रमाणिकाको आधारमा लिइने परीक्षा हो र 'राष्ट्रिय सीप प्रमाणपत्र' प्राप्त गर्न हरेक व्यक्तिले यो परीक्षा उत्तीर्ण गर्ने पर्छ । यस्तो प्रमाणपत्र बाहक व्यक्तिले सम्बन्धित पेशामा आवश्यक ज्ञान प्राप्त गरेको छ भन्ने बुझिन्छ ।

सन् १९८९ मा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक परिषद्को स्थापना भएपछि सीप परीक्षण प्राधिकरणलाई परिषद् को मातहत रहने गरी उक्त प्राधिकरणलाई राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिमा रूपान्तरण गरियो । तत्पश्चात् अहिलेसम्म यसले राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिको सचिवालयको रूपमा काम गर्दै आएको छ । राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिले अहिलेसम्ममा २४ ओटा क्षेत्रमा प्रारम्भिक तह देखि चौथो तहसम्म गरी २९० ओटा राष्ट्रिय पेशागत सीप प्रमाणिका/ प्रोफाइल निर्माण गरेको छ । साथै यसले हालसम्म ३,३८,५६८ जना शिल्पीहरूलाई प्रमाणिकृत गरिसकेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा राष्ट्रिय सीप परीक्षण समितिले सीप प्रमाणिका निर्माण गरी ४५,७४६ जनाको सीप परीक्षा लिएको छ, जसमध्ये ४१३६६ उत्तीर्ण भएका छन् । तालिका ४.१ र ४.२ मा गत आर्थिक वर्षमा निर्मित सीपको प्रमाणिकाको तहगत विवरण साथै सीप परीक्षामा सामेल तथा उत्तीर्ण हुन सफल भएकाहरूको संख्यात्मक विवरण विस्तृत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१ आ.व. २०७४/७५ को सीप परीक्षणको विवरण

तह	आवेदक	सहभागी	उत्तीर्ण
तह १	५१४१५	३८०३७	३७७१२
तह २	९२४८	६५०९	३४०७
तह ३	१३३०	१२००	२४७
तह ४	-	-	-
जम्मा	६९९३	४५७४६	४१३६६

तालिका ४.२ : राष्ट्रिय पेशागत सीप प्रमाणिका सर्बबन्धी विवरण

क्र.सं.	पेशागत क्षेत्र	२०७५ सम्मा निर्मित सीप प्रमाणिका					जम्मा	
		तह						
		प्रारम्भिक	१	२	३	४		
१	कृषि	०	२७	९	२	०	३८	
२	अटोमोबाइल	०	५	११	२	०	१८	
३	व्यापार	०	२	१	१	१	५	
४	कम्प्यूटर	०	१	२	४	०	७	
५	निर्माण	१	२५	१२	३	०	४१	
६	निर्माण-सम्बन्धी उपकरण	०	४	७	६	०	१७	
७	इलेक्ट्रिकल	०	७	८	२	१	१८	
८	इलेक्ट्रोनिक्स	२	६	५	१	०	१४	
९	फरेस्ट्री	१	२	१	०	०	४	
१०	हस्तकला	३	९	९	३	०	१६	
११	स्वास्थ्य	०	८	५	४	२	१९	
१२	Hospitality Industry	१	१४	२	०	०	१७	
१३	छालाका सामग्री तथा उद्योग	१	१	१	०	०	३	
१४	मेकानिकल	१	१३	१०	६	०	२९	
१५	पर्वतारोहण	०	०	०	१	१	२	
१६	अन्य	०	४	३	१	०	८	
१७	प्रिन्टिङ	०	१	१	२	०	४	
१८	नवीकरणीय उर्जा	०	२	४	०	१	७	
१९	सिलाइ-बुनाइ	०	८	३	१	०	१२	
२०	टेक्सटाइल	१	८	२	०	०	११	
जम्मा							२९०	

स्रोत : राष्ट्रिय सीप परीक्षण समिति प्राप्ति तथा व्याताप.

५. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालिम कार्यक्रमको विकास तथा विस्तार

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् अन्तर्गत आङ्गिक, साभेदारी, सामुदायिक विद्यालयमा प्राबिधिक शिक्षा, निजी स्तरमा संचालित शिक्षालय छन् । सन् २०१२ को प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम नीति तथा रणनीतिक योजना २०१४ - २०१८ अनुसार हरेक क्षेत्र, वर्ग, र लिङ्ग को समतामूलक पहुँच पुग्ने गरी प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रमहरूको विस्तार गर्नु परिषद्को एउटा मुख्य उद्देश्य रहेको छ । न्यूनतम आवश्यक पूर्वाधारको जाँच गरी प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धन दिने काम परिषद्को स्तर निर्धारण महाशाखाले गर्छ । त्यस्तै पोलिटेक्निक महाशाखाको नयाँ प्राविधिक शिक्षालय/पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूटको स्थापनार्थ संरचनाको डिजाइन र निर्माण गर्नुका साथै पुराना संरचनाको जीर्णोद्धार गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विस्तार गरिएका कार्यक्रमबाटे विस्तृत विवरण तालीका ५.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.१ : तीनवर्षे डिप्लोमा कार्यक्रमका लाभि रवीकृति प्रदान गरिएको कार्यक्रमको विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यक्रम		
		२०७४ असार मसान्तसम्मका कार्यक्रम	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विस्तारित कार्यक्रम	हालसम्म जर्मा कार्यक्रम
१	प्रमाणपत्र तह नर्सिङ (स्टाफ नर्स)	१११	०	१११
२	प्रमाणपत्र तह सामान्य चिकित्सा (HA)	५४	०	५४
३	डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ	५६	८	६४
४	प्रमाणपत्र तह ल्याबोरेटरी टेक्निसियन	५५	०	५५
५	आई.एस्सी. कृषि (फ्लान्ट साइन्स)	४६	९	५५
६	डिप्लोमा इन फार्मसी	३३	०	३३
७	डिप्लोमा इन कम्प्यूटर इन्जिनियरिङ	२६	०	२६
८	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ	१६	१	१७
९	डिप्लोमा इन रेडियोग्राफी	२०	०	२०
१०	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ	९	०	९
११	प्रमाणपत्र तह डेन्टल साइन्स	१०	०	१०
१२	आई.एस्सी. कृषि (एनिमल साइन्स)	१६	६	२२

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	कार्यक्रम		
		२०७४ असार मसान्तसरमाका कार्यक्रम	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विस्तारित कार्यक्रम	हालसर्न जर्ना कार्यक्रम
१३	डिप्लोमा इन मेकानिकल इन्जिनियरिङ	५	०	५
१४	डिप्लोमा इन अफ्थाल्मिक साइन्स	८	०	८
१५	डिप्लोमा इन आर्किटेक्चर इन्जिनियरिङ	४	०	४
१६	प्रमाणपत्र तह आयुर्वेद जेनेरल साइन्स	३	०	३
१७	डिप्लोमा इन होटल म्यानेजमेन्ट	३	२	५
१८	डिप्लोमा इन सर्भेंड	३	२	५
१९	डिप्लोमा इन फुड एण्ड डेरी टेक्नोलोजी	२	२	४
२०	डिप्लोमा इन इन्फर्मसन टेक्नोलोजी	१	०	१
२१	डिप्लोमा इन होमियोपाथी	१	०	१
२२	डिप्लोमा इन ए.ए.एम.	१	०	१
२३	डिप्लोमा इन फरेष्टी	५	५	१०
२४	डिप्लोमा इन इलेक्ट्रिकल एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स	१	०	१
२५	डिप्लोमा इन अटोमोबाइल	१	०	१
२६	डिप्लोमा इन बायोमेडिकल इविंग्मेन्ट इन्जिनियरिङ	१	०	१
२७	डिप्लोमा इन रेफ एण्ड ए.सी	१	०	१
२८	डिप्लोमा इन फिजियोथेरापी	२	०	२
२९	डिप्लोमा इन हाइड्रोपावर इन्जिनियरिङ	०	१	१

झोत : स्तर निर्धारण महाशाखा प्रा. शि. तथा व्या.ता.प.

५.१ सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्का आङ्गिक प्राविधिक शिक्षालय र यसको सम्बन्धन प्राप्त निजी इन्स्टिच्युट बाहेक यसले वि. सं. २०५७ देखि सामुदायिक विद्यालयहरूमा पनि प्राविधिक एस.एल.सी. कार्यक्रम संचालनको सुरुवात गरेको थियो । यसरी यो कार्यक्रम चलाउनुको मुख्य उद्देश्य प्राविधिक शिक्षालाई विकेन्द्रिकरण गर्नु, सामुदायिक विद्यालयमा विद्यमान भौतिक तथा प्रशासनिक संरचनाको उपयोग गरी यस्ता प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रमलाई सुलभ बनाउनु, र स्थानीय प्राविधिक शैक्षिक आवश्यकतालाई परिपूर्ति गरी यसमा लक्षित वर्गको पहुँच बढाउनु हो । सुरुवाती

वर्षमा यस्ता विद्यालयमा प्राविधिक एस.एल.सी. कार्यक्रम मात्र चलाइए तापनि आर्थिक वर्ष २०६९/७० बाट डिप्लोमा कार्यक्रम पनि सञ्चालन गर्न थालियो । हालसम्म समुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत ३९७ वटा शिक्षालयहरू संचालित छन् । जम्मा ७५३ स्थानिय तह मध्ये २४२ वटा स्थानिय तहमा सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रम पुगिसकेको छ । यस अन्तर्गत संचालित कार्यक्रम सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.२: सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा अन्तर्गत संचालित डिप्लोमा तथा प्राविधिक एस.एल.सी तहको भर्ना क्षमता तथा कार्यक्रम संख्याको विवरण

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	संचालित कार्यक्रमको संख्या	भर्ना क्षमता
१	डिप्लोमा तह	२१७	९४७२
२	प्राविधिक एस.एल.सी तह	३०८	९२३२०
	जम्मा	५२५	२१७९२

तालिका ५.३ : प्रदेश र तह अनुसार सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालन भएका विद्यालयका संख्या विवरण

क्र. सं.	प्रदेश	विद्यालयको संख्या			जम्मा संख्या
		डिप्लोमा तहको कार्यक्रम	प्राविधिक एस.एल.सी. तहको कार्यक्रम	दुबै तहको कार्यक्रम (डिप्लोमा र प्राविधिक एस.एल.सी)	
१	प्रदेश नं. १	४	१४	९	२७
२	प्रदेश नं. २	१४	१४	५	२३
३	प्रदेश नं. ३	२८	३९	१३	८०
४	गण्डकी प्रदेश	१५	२२	७	४४
५	प्रदेश नं. ५	२८	२५	१०	६३
६	कर्णाली प्रदेश	२०	३९	१४	७३
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	१६	४९	१२	७७
	जम्मा	१२५	२०२	७०	३१७

स्रोत : टेक्स महाशाखा प्रा.शि. तथा व्या.ता.प

६. गुणस्तरको प्रत्याभूति

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमको विकास र विस्तारका साथे गुणस्तरको प्रत्याभूति गर्नु परिषद्को प्रमुख प्राथमिकता हो । गुणस्तरको प्रत्याभूति गर्ने काम प्राविधिक महाशाखाले गर्दछ । प्राविधिक महाशाखाले अन्य महाशाखा, प्रदेश कार्यालय र विज्ञाहरूको सहयोगमा परिषद्का आङ्गिक, साफेदारी, टेक्स र सम्बन्धन प्राप्त संस्थाहरूले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्य गर्दै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा २०१ ओटा इन्स्टिच्यूटमा संचालन भएका ३५९ ओटा डिप्लोमा तहका कार्यक्रम र २३९ ओटा इन्स्टिच्यूटमा संचालन भएका ४७५ प्राविधिक एस.एल.सी. कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिएको थियो । जसमध्ये डिप्लोमा तहका ८ वटा इन्स्टिच्यूटमा १० वटा कार्यक्रम अपर्याप्त पाइएको र प्राविधिक एस.एल.सी. तहका ७ वटा इन्स्टिच्यूटमा ९ वटा कार्यक्रम अपर्याप्त भएको पाइएको थियो । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६.१ : अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणको परिणाम

क्र.सं.	कार्यक्रमको क्रिसिन	कार्यक्रमको कूल संख्या				
		अत्यन्तै प्रभावकारी	प्रभावकारी	पर्याप्त	अपर्याप्त	सञ्चालन नभएका
१	प्राविधिक एस.एल.सी.	५	१४३	२९६	९	२२
२	डिप्लोमा कार्यक्रम	७	१६९	१६४	१०	७
	जम्मा	१२	३१२	३९६	१६	३२

स्रोत : प्राविधिक महाशाखा प्रा.शि. तथा व्या.ता.प.

७. अनुसन्धान तथा विकास

संस्थाको प्रभावकारी कार्य सञ्चालनका लागि अनुसन्धान र विकास, सूचना तथा जानकारीको व्यवस्थापन र प्रशारणको भूमिका अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । सामान्यतया प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम क्षेत्रमा कार्यरत योजनाकार, नीति निर्माता र अन्य सरोकारवालाहरूका लागि आवश्यक सूचना र जानकारी सङ्कलन, प्रशोधन र प्रशारण/ प्रकाशन गर्ने जिम्मेवारी सूचना तथा अनुसन्धान महाशाखाले लिंडैआएको छ । नयाँ शिक्षालय र पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युटको स्थापना, कार्यक्रमको प्रभावकारिता तथा गुणस्तरियताको बारेमा जानकारीका लागि यस महाशाखाले बजार सर्वेक्षण, अनुगमन अध्ययन, प्रभाव अध्ययन, सम्भाव्यता अध्ययन आदि सञ्चालन गर्ने गर्छ । श्रम बजार सूचना प्रणाली र एकीकृत तालीम व्यवस्थापन सूचना प्रणाली स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याउने कार्य समेत यस महाशाखाबाट हुदै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ सम्ममा सूचना तथा अनुसन्धान महाशाखाले सम्पन्न गरेका विभिन्न अध्ययनअनुसन्धान यसप्रकार रहेका छन् ।

प्रकाशित अनुसन्धान रिपोर्ट :

1. Global Demand Assessment for Nepalese Skilled Workforce (A study based on advertisement Analysis)
2. Tracer Study of Graduates of Diploma and TSLC Programs Under CTEVT
3. Impact Study of Karnali Technical School, Jumla
4. Labour Market Survey to Identify the Emerging Needs of Technical Human Resources in the Country
5. Labour Market Signaling Analysis on Demand of Nepalese Skilled Workforce in Abroad Job Market
6. Technical Human Resource Need Assessment in Agro business
7. Impact Evaluation Guideline Preparation of TVET
8. Signaling Analysis on Demand of Technical Human Resources for Emerging Business of Agriculture Sector (Floriculture, Tea Industry, Natural Fiber and Herb Processing)
9. Comprehensive TVET Annual Report 2073/2074

महाशाखाका अन्य प्रकाशन तथा गतिविधिहरू

- परीक्षा प्रणाली, सम्बन्धन प्रणाली र तालीम व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा एकीकृत तालीम व्यवस्थापन पद्धति लागू गरियो
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमका क्षेत्रमा सिकाइ व्यवस्थापन तथा संजाल प्रणालीलाई संस्थागत गरियो
- प्रा.शि.तथा व्या.ता.प. न्यूज बुलेटिनको प्रकाशन
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम : एक भलक ७ (१) को प्रकाशन
- प्रा.शि.तथा व्या.ता.प. वार्षिक प्रतिवेदन २०७३/७४ को प्रकाशन
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमसँग सम्बन्धित वृत्तचित्र निर्माण
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीमसँग सम्बन्धित गोष्ठी एवं समेलन सञ्चालन

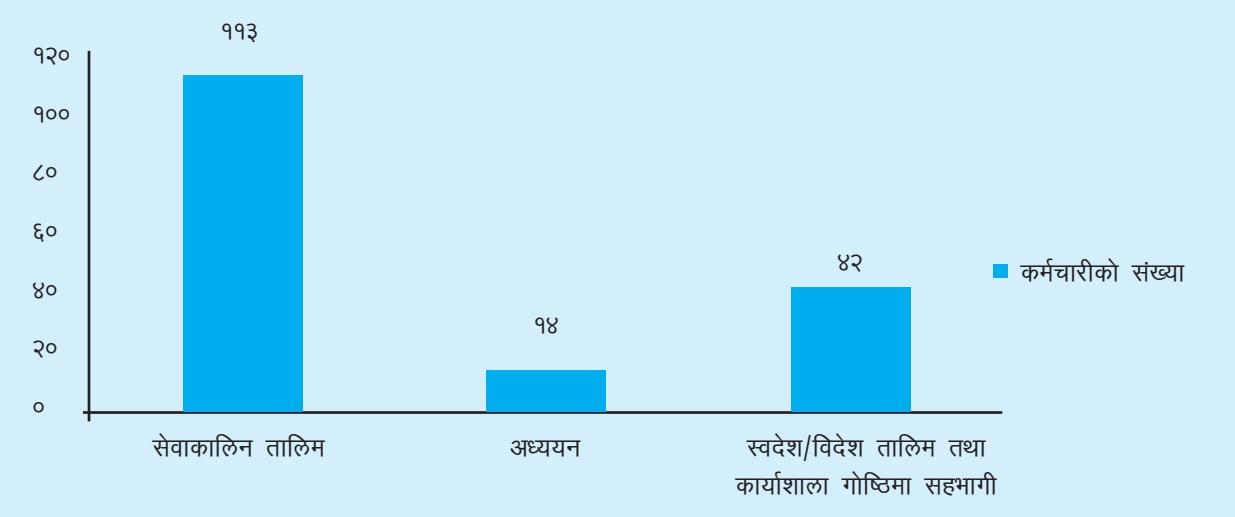
८. मानव संशाधनको व्यवस्थापन तथा विकास

८.१ मानव संशाधनको व्यवस्थापन

कर्मचारीको उत्प्रेरणाको लागि उनीहरूको वृत्तिविकास सबैभन्दा मुख्य र महत्वपूर्ण कार्य हो । कर्मचारीको पदस्थापन तथा पदोन्नतिका लागि परिषद्, प्रशासन महाशाखाले नियमित रूपमा कार्य गर्ने गर्दछ । कर्मचारीको पदस्थापन तथा पदोन्नतिका लागि परिषद्, प्रशासन महाशाखाले नियमित रूपमा कार्य गर्ने गर्दछ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा परिषद्मा रिक्त रहेका २०७ स्थायी दरवन्दी बढुवा तथा खुल्ला प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट लोकसेवा आयोग संग समन्वय गरी कर्मचारी नियुक्तीको प्रक्रिया सम्पन्न भएको छ ।

रेखाचित्र ८.१ : परिषद् अन्तर्गतका कर्मचारीको बृति विकासको विभिन्न कार्यक्रममा सहभागी कर्मचारीको विवरण :

मानव संशाधन विकासको तथ्याङ्क

स्रोत : प्रशासन महाशाखा, प्राशि. तथा व्याता.प.

८.२ मानव संशाधनको विकास

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालीम क्षेत्रमा कार्यरत प्रशिक्षक, कर्मचारी तथा व्यवस्थापकहरूको क्षमता विकासका लागि प्राविधिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट वृत्तिविकाससँग सम्बन्धित विभिन्न तालीमहरू सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ । चालु आ.व. २०७५/७६ मा यस प्रतिष्ठानबाट कुल १३७९ व्यक्तिलाई जम्मा ३६११.४ व्यक्ति हप्ता तालीम प्रदान गरिएको छ ।

तालिका C.२ प्रतिष्ठान बाट सञ्चालन भएका तालिम सर्वबन्धिद्वयवरण

क्र.सं.	तालीमको क्रिसिन	समयावधी	जर्मा कर्मचारी	पुरुष	महिला	व्यक्ति प्रति हप्ता
1	(ToT)	10 days	154	81	73	154
2	ECT	10 days	431	253	178	846
3	IS-1	3 weeks	51	35	16	115
4	IS-2	2 weeks	19	14	6	40
5	Computer Application Training (3+3)	6 weeks	15	7	8	102
8	IMD (3+3)	6 weeks	20	17	3	114
9	ToT for Master Trainers	30 days	38	21	17	234
10	ToT for Effective Instruction	10 days	112	27	104	312
11	Dual Training System for Master Trainer and Curriculum Developers	2 weeks	9	9	0	18
12	DACUM I	3 weeks	16	6	10	45
13	Management Skill Training (3+3)	6 weeks	24	20	4	150
14	Management of Workplace based Training	3 days	55	51	4	33
15	QIP Auditors Training	5 days	12	11	1	20
16	Community Development Training(3+3)	6 weeks	25	22	3	228
17	ToT for Mason	10 days	60	10	50	116
18	Occupational ToT- Construction	10 days	20	19	1	40
19	Occupational ToT- Agriculture	10 days	21	17	4	42
20	Occupational ToT- Mechanical	10 days	16	15	1	32
21	Occupational ToT- Hospitality	10 days	18	18	0	36
22	CCNA Routing & Switching (OSU)	4 weeks	16	15	1	12.8
23	Administration and Library Management Training(OSU)	10 days	1	0	1	6
24	Tally (OSU)	11 days	30	21	9	52
25	Administration and Management Training(OSU)	10 days	2	1	1	4
26	Geographic Information System (OSU)	10 days	15	14	1	28
27	Barista (Coffee Maker	20 days	1	1	0	60
28	Water Quality Testing (OSU)	8 days	1	1	0	1.6
29	Basic Library Management	10 days	16	5	11	30
30	Basic AutoCad	10 days	14	13	1	28
31	Bakery	10 days	6	6	0	12
32	B.Tech.Ed.	4 weeks	161	107	54	700

स्रोत : प्राविधिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान प्रा.शि. तथा व्या.ता.प.

८. बजेट तथा खर्च

बजेट जुनसुकै संस्थाको लागि अति महत्वपूर्ण अंश हो । परिषदले आफ्ना कार्यक्रम सञ्चालनगर्नका लागि नेपाल सरकारबाट वार्षिक रूपमा अनुदान स्वरूप बजेट प्राप्त गर्दै आएको छ । यसका अतिरिक्त संस्था सम्बन्धन शुल्क, नवीकरण दस्तुर, परीक्षा तथा दर्ता शुल्कका साथै आफ्ना उत्पादन तथा सेवाको बिक्री मार्फत समेत आर्थिक स्रोत जुटाउने गर्छ । प्राविधिक शिक्षा तथा व्यायाशायिक तालिम परिषदको चालु आ.व. २०७५/७६ को वार्षिक कार्यक्रम केन्द्रीय, संघीय र प्रादेशिक तहबाट सञ्चालन हुने गरी विनियोजित गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को वार्षिक प्रगतिको सारांश तथा चालु आ.व. २०७५/७६ को स्वीकृत बजेट तपशिल बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका १.१ : आ.व. २०७४/७५ को वार्षिक प्रगति विवरण

आ.व. ०७४/०७५ को वार्षिक प्रगतिको सारांश विवरण		
क्र. सं.	विवरण	प्रगति
१	भौतिक प्रगति	९० प्रतिशत
२	वित्तीय प्रगति	७९.५३ प्रतिशत

तालिका १.२ : आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा स्वीकृत बजेटको विवरण

(रु हजारमा)

विवरण	संघ	प्रदेश	जम्मा
नेपाल सरकार	१०२,४७०,००	१६६,७०,९०	२६९,१७,९०
वैदेशिक अनुदान	६९,७८,००	-	६९,७८,००
आन्तरिक स्रोत	१०१,९९,९३	९९,३८,७४	२०१,३७,८७
कूल जम्मा	१०१,९९,९३	२६६,०८,८४	५४८,३२,९७

स्रोत: निति निर्माण तथा योजना महाशाखा प्राप्ति व्याताप.

डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तह र प्राविधिक एसएलसी तहका कार्यक्रम सञ्चालित शिक्षालय र प्रशिक्षार्थी भर्ना क्षमताको तुलनात्मक विवरण

शिक्षालयको स्वरूप	आर्थिक वर्ष २०७३/०७४	आर्थिक वर्ष २०७४/०७५	आर्थिक वर्ष २०७५/०७६
आडिक	१९	३१	४५
साफेदारीमा सञ्चालित शिक्षालय	५	५	६
सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा	११७	१८५	३९७
निजी	४२८	४२९	४२९
कुल शिक्षालय संख्या	५४९	६५३	८७७
कुल भर्ना क्षमता	४४,३५०	४८,४९९	६२,०९५
अधिल्लो वर्षसँगको तुलनात्मक वृद्धि दर		९.३४ प्रतिशत	२७.८९ प्रतिशत
वार्षिक बजेट (रु. हजारमा)	२,१७,१८,८३	३,८४,२५,९९	५,४८,३२,९७

अनुसूची

परिषदबाट संचालित शिक्षालय तथा कार्यक्रमहरूको आधारभूत तथ्याङ्क

१. प्रदेश अनुसार विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	डिप्लोमा सञ्चालन गर्ने	प्राविधिक एसएलसी सञ्चालन गर्ने	जम्मा	पहुँच पुगेको स्थानीय तहको संख्या
१	प्रदेश नं. १	६६	३६	१०२	३५
२	प्रदेश नं. २	५२	५२	१०४	३२
३	प्रदेश नं. ३	१२५	१४९	२७४	५०
४	गण्डकी प्रदेश	५६	४२	९८	३८
५	प्रदेश नं. ५	९४	८९	१८३	४३
६	कर्णाली प्रदेश	७०	३९	१०९	४५
७	सुदूरपश्चिम प्रदेश	८२	४६	१२८	४७
जम्मा		५४५	४५३	९८८	२९०

२. स्वरूप र तह अनुसार प्राविधिक एवं व्यावसायिक शिक्षा र तालिमको पहुँच पुगेको विवरण

क्रं सं.	संस्थाको प्रकार	संस्था संख्या	पहुँच पुगेको स्थानीय तहको संख्या
१	आङ्गिक शिक्षालय	४५	४२
२	साखेदारी शिक्षालय	३९७	२४०
३	सामुदायिक शिक्षालय	५	५
४	निजीस्तर बाट सञ्चालित शिक्षालय	४२९	८५
जम्मा		८७६	२९०

अनुसूची

३. कार्यक्रम र प्रदेश अनुसार विवरण

SN	Name of Course	Province															
		State 1		State 2		State 3		State 4		State 5		State 6		State 7		Total	
		No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity
1	Certificate in Acupuncture & Acupressure	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40
2	Certificate in Ayurved General Science	0		1	40	2	80	0		1	40	0		0		4	160
3	Certificate in Dental Science	1	40	1	40	7	280	1	40	0		0		0		10	400
4	Certificate in Medical Laboratory Technology	5	150	8	240	27	810	3	90	12	360	0		3	90	58	1740
5	Diploma in Animal Science	4	160	5	200	6	240	5	200	10	400	4	160	2	80	36	1440
6	Diploma in Architecture Engineering	0		0		3	144	0		0		0		0		3	144
7	Diploma in Automobile Engineering	0		0		0		0		2	96	0		0		2	96
8	Diploma in Biomedical Equipment Engineering	0		0		1	24	0		0		0		0		1	24
9	Diploma in Civil Engineering	11	528	11	520	36	1728	11	528	22	1056	8	384	15	720	114	5464
10	Diploma in Computer Engineering	5	232	6	288	6	288	4	192	7	328	1	48	3	144	32	1520
11	Diploma in Diagnostic Radiography	5	150	1	30	13	390	1	30	2	60	0		0		22	660
12	Diploma in Electrical Engineering	1	48	4	192	7	336	1	48	4	192	0		2	96	19	912
13	Diploma in Electrical and Electronics Engineering	0		0		0		0		1	48	0		0		1	48
14	Diploma in Electronics Engineering	1	48	2	96	3	144	1	48	1	48	0		0		8	384
15	Diploma in Entrepreneurship Development	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40

SN	Name of Course	Province															
		State 1		State 2		State 3		State 4		State 5		State 6		State 7		Total	
		No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity
16	Diploma in Food and Dairy Technology	1	48	1	40	1	40	0		1	40	0		0		4	168
17	Diploma in Forestry	1	40	2	80	4	160	2	80	2	80	1	40	0		12	480
18	Diploma in Geomatic Engineering	0		0		4	184	0		1	48	0		0		5	232
19	Diploma in Homeopathy	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40
20	Diploma in Hotel Management	0		1	40	2	80	1	40	1	40	0		0		5	200
21	Diploma in Information Technology	0		0		2	96	0		3	144	0		0		5	240
22	Diploma in Mechanical Engineering	1	48	1	48	1	48	0		2	72	0		0		5	216
23	Certificate in Physiotherapy	0		0		2	80	0		0		0		0		2	80
24	Diploma in Plant Science	12	480	9	360	21	840	10	400	19	760	28	1120	19	760	118	4720
25	Diploma in Refrigeration and Air Conditioning	0		0		0		0		1	40	0		0		1	40
26	Diploma in Social Works	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40
27	Diploma in Pharmacy	5	200	3	120	21	840	1	40	5	200	0		2	80	37	1480
28	Diploma in Ophthalmic Science	0		1	40	3	120	1	40	3	120	0		0		8	320
29	Proficiency Certificate in General Medicine	10	400	13	520	26	1062	3	110	8	320	1	40	4	160	65	2612
30	Proficiency Certificate in Nursing	10	380	16	640	50	1880	8	320	20	760	1	40	7	240	112	4260
31	Diploma in Hydropower Engineering	0		0		1	48	0		0		0		0		1	48
32	TSLC in Automobile Engineering	0		0		2	80	0		3	106	0		0		5	186
33	TSLC in Culinary Art	0		0		3	120	2	60	0		0		0		5	180
34	TSLC in Electronics Engineering	0		0		0		0		1	26	0		0		1	26
35	TSLC in Entrepreneurship Development	0		1	40	1	40	0		1	40	0		2	80	5	200
36	TSLC in Medical Laboratory Technology	24	960	8	320	26	1030	6	240	19	760	3	120	5	200	91	3630

SN	Name of Course	Province															
		State 1		State 2		State 3		State 4		State 5		State 6		State 7		Total	
		No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity	No	Capacity
37	TSLC in Refrigeration and AC Engineering	0		0		0		0		1	20	0		0		1	20
38	TSLC in Water Supply and Sanitation Engineering	0		0		1	35	0		0		0		0		1	35
39	TSLC in Computer Application and Secretarial Management	1	40	0		0		0		2	70	0		0		3	110
40	TSLC in Social Mobilization	2	80	0		2	80	2	80	2	80	0		0		8	320
41	TSLC In Accupuncture Accupressure and Moxibation	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40
42	TSLC In Animal Science	14	560	10	400	26	1040	10	400	16	640	17	680	24	960	117	4680
43	TSLC in Auxiliary Nurse Midwifery	12	480	7	280	12	480	6	240	8	320	1	40	3	120	49	1960
44	TSLC In Ayurved	5	200	3	120	1	40	0		1	40	1	40	2	80	13	520
45	TSLC in Civil Engineering	23	920	15	600	32	1280	10	400	20	790	24	960	19	760	143	5710
46	TSLC In Community Amchi	0		0		0		1	40	0		0		0		1	40
47	TSLC in Community Medical Assistant	17	670	16	640	16	640	9	360	17	680	3	120	3	120	81	3230
48	TSLC in Computer Engineering	6	240	7	280	8	320	3	120	8	320	3	120	2	80	37	1480
49	TSLC in Dental Hygienist	0		0		0		0		0		0		0		0	
50	TSLC in Electrical Engineering	6	240	12	480	14	555	6	240	12	470	3	120	3	120	56	2225
51	TSLC in Electronics Engineering	0		0		0		0		1	40	0		0		1	40
52	TSLC in Mechanical Engineering	0		2	64	2	75	2	80	3	104	0		0		9	323
53	TSLC in Plant Science	14	560	8	320	29	1120	23	920	28	1124	42	1680	46	1840	190	7564
54	TSLC in Survey Engineering	5	200	6	248	4	160	2	80	7	280	3	120	3	120	30	1208
55	TSLC in Textile and Sericulture	0		0		1	40	0		0		0		0		1	40

गोटः

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्

सूचना तथा अनुसन्धान महाशाखा

सानोठिमी, भक्तपुर

पोष्टवक्स नं. ३५४६, काठमाडौं, नेपाल

फोन नं.: ०१-५६३९४५९/६६३६१७२, फ्याक्स नं.: ०१-६६३०६७९

ईमेल: research@ctevt.org.np

वेबसाइट: www.ctevt.org.np